EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2022/1765

(2022. gada 4. maijs)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Zāļu aģentūras (*EMA*) 2020. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Zāļu aģentūras 2020. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0103/2022),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Zāļu aģentūras ("Aģentūra") ieņēmumu un izdevumu pārskatu ([1]) tās 2020. finanšu gada galīgais budžets bija 369 749 000 EUR, t. i., par 6,63 % lielāks nekā 2019. gadā; tā kā 2020. gadā inflācijas līmenis Savienībā bija 0,7 %; tā kā finansējumu Aģentūrai nodrošina maksu iekasēšana – aptuveni 84,00 % no tās 2020. gada ieņēmumiem ir no farmācijas nozares uzņēmumiem iekasētās maksas par sniegtajiem pakalpojumiem, 15,92 % ir no Savienības budžeta atvēlētie līdzekļi un 0,08 % ir ārējie piešķirtie ieņēmumi;

B. tā kā Revīzijas palāta ziņojumā par Aģentūras 2020. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas ziņojums") norāda, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Aģentūras gada pārskati ir ticami un pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. ar gandarījumu norāda, ka 2020. finanšu gadā veiktās budžeta uzraudzības rezultātā budžeta izpildes līmenis bija 98,83 %, t. i., par 0,27 % augstāks nekā 2019. gadā; pieņem zināšanai, ka maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 78,47 %, t. i., par 4,58 % zemāks nekā 2019. gadā;

2. ņem vērā Aģentūras lēmumu no 2020. gada 13. marta atcelt visas maksas par potenciālo Covid-19 terapijas veidu vai vakcīnu izstrādātāju pieteikumiem zinātniskajiem ieteikumiem un atzinīgi vērtē to, ka no 2020. gada 19. jūnija tiek atceltas visas maksas par zinātnisko ieteikumu sniegšanu akadēmiskajiem pētniekiem, kuri izstrādā zāles retu slimību ārstēšanai; uzskata, ka vēl citos gadījumos būtu jāatceļ maksas saskaņā ar konkrētiem Aģentūras noteiktiem kritērijiem, jo īpaši attiecībā uz maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU);

Sniegums

3. uzsver Aģentūras svarīgo lomu sabiedrības un dzīvnieku veselības aizsardzībā un veicināšanā, sniedzot neatkarīgus, zinātniski pamatotus ieteikumus par zāļu kvalitāti, drošumu un iedarbīgumu, kā arī sniedzot zinātniskas konsultācijas un stimulus, lai veicinātu inovatīvu jaunu zāļu izstrādi un uzlabotu to pieejamību;

4. atzīst ieguldījumu, ko Aģentūra nodrošināja, pēc paātrinātas novērtēšanas sniedzot ieteikumu attiecībā uz sešu zāļu tirdzniecības atļauju, sniedzot ieteikumu attiecībā uz trīspadsmit zāļu tirdzniecības atļauju ar nosacījumiem un atļauju piecas zāles lietot ārkārtas apstākļos;

([1]) OV C 114, 31.3.2021., 25. lpp.

5. norāda, ka Aģentūra, neraugoties uz nepieredzētajām grūtībām kopš globālās Covid-19 pandēmijas sākuma 2020. gadā, turpināja rīkoties visu Eiropas iedzīvotāju, kuri saskārās ar Covid-19, sabiedrības veselības interesēs, darbodamās kā to regulatīvo iestāžu Eiropas tīkla centrs, kuras ir kompetentas zāļu jomā un īsteno šādiem ražojumiem piemērojamo Savienības tiesisko regulējumu; uzsver Aģentūras svarīgo lomu Savienības reakcijas uz Covid-19 pandēmiju sagatavošanā un atzinīgi vērtē tās centienus efektīvi analizēt un ātri apstiprināt vakcīnas pret Covid-19 dalībvalstīs;

6. pauž gandarījumu par to, ka Aģentūra pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības sekmīgi turpināja kvalitatīvu un nepārtrauktu darbību, vienlaikus pārvietojot savu mītni uz jaunajām telpām Amsterdamā; norāda, ka iespējamās saistības, kas izriet no Aģentūras bijušo biroju telpu nomas Londonā, joprojām rada bažas; atzīst, ka Aģentūra spēja efektīvi reaģēt uz darba slodzi, kas saistīta ar Covid-19 pandēmiju, un atzinīgi vērtē Aģentūras darbu, kura mērķis ir atvieglot piekļuvi jaunām vakcīnām un terapijām Covid-19 ārstēšanai un izplatīšanās novēršanai;

7. uzsver, ka 2020. gadā Aģentūra ieteica izsniegt tirdzniecības atļauju 97 jaunām cilvēkiem paredzētām zālēm, tostarp 39 jaunām aktīvām vielām, un 20 jaunām veterinārajām zālēm, tostarp 13 jaunām aktīvām vielām;

8. uzsver, ka, neraugoties uz Aģentūras smago darbu 2020. gadā, Covid-19 pandēmija apdraudēja esošo sabiedrības veselības drošības infrastruktūru, un uzsver nepieciešamību stiprināt Aģentūras spējas, lai uzlabotu tās noturību un efektivitāti ārkārtas situācijās; uzsver, ka Eiropas zaļajam kursam ir nepieciešami arī Aģentūras papildu centieni, kas attaisno resursu palielināšanu; atzinīgi vērtē to, ka ir veikti pasākumi, lai pārveidotu sabiedrības veselības drošības infrastruktūru Savienībā, tostarp izmantojot programmu "ES – veselībai", kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/522 ([2]), izmantojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/123 ([3]) un ar Komisijas 2020. gada 25. novembra paziņojumu "Eiropas Zāļu stratēģija"; aicina Revīzijas palātu 2021. finanšu gadā paplašināt tās revīziju par Aģentūras darbību pielāgotajā institucionālajā kontekstā; aicina Revīzijas palātu detalizētāk izskatīt jautājumu par to, vai pielāgotajā institucionālajā sistēmā Aģentūrai ir pietiekami resursu, lai efektīvi īstenotu tās paplašinātās pilnvaras;

9. attiecībā uz turpmākajiem pasākumiem saistībā ar pagājušā gada ziņojumā par budžeta izpildes apstiprināšanu iekļautajiem konstatējumiem norāda, ka Aģentūra pārskata savu rādītāju un parametru kopumu, lai vēl vairāk samazinātu sarežģītību, palielinātu pārredzamību un uzlabotu savu darbību uzraudzības efektivitāti; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par norisēm šajā jautājumā;

10. ar gandarījumu norāda, ka Aģentūra sadarbojas ar citām aģentūrām, jo īpaši ar Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru (*ECDC*) un Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi (*EFSA*), tostarp Eiropas Vakcinācijas informācijas portāla ietvaros, lai uzraudzītu vakcīnu drošumu un ziņotu par blakusparādībām, kā arī attiecībā uz antimikrobiālo līdzekļu patēriņu un rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem;

11. uzsver – ņemot vērā satraucošo dezinformācijas par Covid-19 pandēmiju izplatību, publiskās debatēs par sabiedrības veselības aizsardzību ir svarīgi iesaistīt attiecīgās ieinteresētās personas, piemēram, veselības aprūpes speciālistu, pacientu un citu personu pārstāvjus, un aicina Aģentūru, pamatojoties uz jaunākajām zinātnes atziņām, pēc iespējas aktīvāk iesaistīties šādās debatēs;

12. atzinīgi vērtē to, ka cīņa pret pieaugošo rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem, jo īpaši atbalstot jaunu zāļu izstrādi, vācot datus par veterināro antimikrobiālo līdzekļu patēriņu un veicinot antimikrobiālu līdzekļu atbildīgu lietošanu, joprojām ir viena no Aģentūras prioritātēm arī pašreizējā situācijā;

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/522 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido Savienības rīcības programmu veselības jomā (programma "ES – veselībai") 2021.–2027. gadam un atceļ Regulu (ES) Nr. 282/2014 (OV L 107, 26.3.2021., 1. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/123 (2022. gada 25. janvāris) par pastiprinātu Eiropas Zāļu aģentūras lomu attiecībā uz zālēm un medicīniskajām ierīcēm krīžgatavības un krīžu pārvarēšanas kontekstā (OV L 20, 31.1.2022., 1. lpp.);

13. uzsver, ka Covid-19 pandēmija ietekmē visus veselības aprūpes aspektus, tostarp zāļu pieejamību piegādes ķēdes traucējumu dēļ; uzskata, ka situācija ir tikai palīdzējusi akcentēt jau iepriekš zināmo nepieciešamību panākt Savienībā pēc iespējas augstāku pašpietiekamības līmeni zāļu izstrādē un ražošanā; atzinīgi vērtē Aģentūras apņemšanos arī turpmāk palīdzēt izstrādāt un stiprināt Savienības reaģēšanas sistēmu zāļu ierobežotas pieejamības gadījumā;

14. atzinīgi vērtē palīdzības līmeni, ko Aģentūra ir sniegusi uzņēmumiem, kuri izstrādā vakcīnas un zāles pret Covid-19; pauž atzinību tās pastāvīgi īstenotajai zinātniskajai pieejai, kas par galveno prioritāti izvirza Savienības iedzīvotāju veselību;

15. attiecībā uz turpmākajiem pasākumiem saistībā ar pagājušā gada ziņojumā par budžeta izpildes apstiprināšanu iekļautajiem konstatējumiem norāda, ka noteiktus pakalpojumus Aģentūra izmanto kopīgi ar Komisiju un citām Savienības aģentūrām, kā arī bieži piedalās kopīgos aģentūru iepirkumos; turklāt atzīmē, ka Aģentūra sadarbojas ar ES aģentūru tīklu, lai apmainītos ar paraugpraksi, kuras mērķis ir uzlabot visu aģentūru un kopuzņēmumu efektivitāti, un to pieņemtu; atzīmē, ka 2020. gada decembrī notikuša kiberuzbrukuma dēļ Aģentūra pastiprināja sadarbību kiberdrošības jomā, jo īpaši ar ES iestāžu un aģentūru datorapdraudējumu reaģēšanas vienību (*CERT-EU*) un Eiropas Savienības Aģentūru tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropols), kā arī ar ārēju trešo personu, kas ir pakalpojumu sniedzējs ar ekspertu zināšanām reaģēšanā uz IT drošības incidentiem;

16. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas īpašajā ziņojumā Nr. 22/2020 "ES aģentūru nākotne – iespējama lielāka elastība un labāka sadarbība" minēto Aģentūrai ir jāuzlabo tās sadarbība ar Komisiju; aicina Aģentūru un Komisiju ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par norisēm šajā jomā;

Personāla politika

17. atzinīgi vērtē to, ka 2020. gada 31. decembrī bija aizpildīti 100,00 % no štatu sarakstā paredzētajām amata vietām un darbā bija pieņemti 596 pagaidu darbinieki no Savienības budžetā apstiprinātajām 596 pagaidu darbinieku vietām (salīdzinājumā ar 591 apstiprinātu amata vietu 2019. gadā); atzīmē, ka 2020. gadā Aģentūrā strādāja arī 197 līgumdarbinieki un 32 norīkotie valstu eksperti;

18. atzinīgi vērtē priekšlikumu paplašināt Aģentūras pilnvaras, taču pauž bažas par to, ka saistībā ar jauniem būtiskiem papildu uzdevumiem un tās gadu gaitā pieaugošo darba slodzi nav attiecīgi palielināts Aģentūras personāls un resursi un ka šāds darbinieku trūkums rada ievērojamu spiedienu uz tās darbības nepārtrauktību jau tā kritiskā laikā;

19. jo īpaši iesaka piešķirt Aģentūrai pietiekamus papildu resursus, lai uzlabotu tās kompetenci cīņā pret zāļu trūkumu; aicina Komisiju sīki izvērtēt, vai ir iespējams piešķirt Aģentūrai papildu spējas trūkumu novēršanai, cita starpā paredzot Eiropas zāļu trūkuma uzraudzības platformas vēlamo turpmāko pārveidi par pienācīgu un efektīvu kopēju Eiropas datubāzi;

20. pieņem zināšanai dzimumu līdzsvaru Aģentūras augstākā līmeņa vadībā, proti, to, ka 16 no 26 vadītājiem (61,54 %) ir vīrieši, un dzimumu līdzsvaru Aģentūras valdē, proti, to, ka 40 no 65 valdes locekļiem (61,54 %) ir vīrieši; turklāt pieņem zināšanai līdzsvaru sadalījumu Aģentūras kopējā darbinieku skaitā, proti, to, ka 536 no 802 darbiniekiem (66,83 %) ir sievietes;

21. norāda, ka Revīzijas palāta konstatēja nepilnības Aģentūras procesā, kurā tiek veidotas atlases komitejas pieņemšanai darbā; atzinīgi vērtē pasākumus, ko Aģentūra ir veikusi, lai risinātu šo jautājumu;

22. pauž bažas par lielo Aģentūras valdes locekļu skaitu, kas apgrūtina lēmumu pieņemšanu un rada ievērojamas administratīvās izmaksas;

23. atzinīgi vērtē Aģentūras personāla politikā ieguldītos centienus veicināt tāldarbu un veselīgu dzīvesveidu; aicina Aģentūru cieši uzraudzīt darbiniekiem radīto darba slodzi, jo īpaši ar Covid-19 saistītajos ārkārtējas maksimumslodzes periodos; aicina Aģentūru, cik vien iespējams, veikt pasākumus, lai nodrošinātu darbinieku labjutību un ieviestu pret izdegšanu un aizskarošu izturēšanos vērstu politiku; turpina mudināt Aģentūru izstrādāt ilgtermiņa cilvēkresursu politikas satvaru, kurā būtu risināti tādi jautājumi kā darba un privātās dzīves līdzsvars, mūžilga profesionālā orientācija un karjeras attīstība, dzimumu līdzsvars, tāldarbs, ģeogrāfiskais līdzsvars un personu ar invaliditāti pieņemšana darbā un integrācija; atzinīgi vērtē Aģentūras jau īstenotos centienus šajā jomā; aicina Aģentūru ziņot par darbinieku labjutību saistībā ar 2021. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu;

24. konstatē, ka saskaņā ar 2018. gada ziņojumu par turpmākajiem pasākumiem un Revīzijas palātas 2019. gada ziņojumu Aģentūra joprojām nav pilnībā īstenojusi Revīzijas palātas ieteikumu par ārēju konsultantu izmantošanu; tomēr atzinīgi vērtē Aģentūras centienus 2020. gadā rīkoties saistībā ar šo konstatējumu, būtiski samazinot IT konsultantu izmantošanu;

25. konstatē, ka Aģentūras darbības 2020. gadā spēcīgi ietekmēja Covid-19 pandēmija, tāpēc ievērojami resursi tika piešķirti reaģēšanai uz sabiedrības veselības krīzi; ņem vērā, ka tāpēc saskaņā ar darbības nepārtrauktības plānu bija jāsamazina Aģentūras 2020. gada darba programmas tvērums un svarīgas darbības sabiedrības veselības jomā, piemēram, klīnisko datu publicēšanu attiecībā uz ražojumiem, kas nav saistīti ar Covid-19, un vadlīniju sagatavošanu un atbalsta sniegšanu zinātniskajām darba grupām, nācās vai nu atlikt, vai uz laiku pārtraukt; ar bažām norāda uz Aģentūras bijušā izpilddirektora vārdiem, kurš norādīja, ka viņš ir "ļoti nobažījies" par Aģentūras darbinieku pārcelšanu, uzsverot, ka spiediens, ar kuru saskārās viņa darbinieki, nevarēja ilgt pastāvīgi; norāda, ka budžeta lēmējinstitūcijas piešķirtās 40 pagaidu darbinieku vietas palīdzēja Aģentūrai tikt galā ar ārkārtējo darba slodzi; turklāt ņem vērā Aģentūras paziņojumu, proti, ka minētās amata vietas tika piešķirtas tikai 2020. gada novembrī, kas darbības ziņā bija pārāk vēlu, lai nozīmīgi samazinātu ar Covid-19 saistīto darba slodzi šajā gadā;

Iepirkums

26. pieņem zināšanai Aģentūras atbildi uz Revīzijas palātas pagājušā gada ziņojumā iekļauto pēcpārbaudes konstatējumu par nesaistītu priekšmetu (printeru piegāde un preču iekraušanas un izkraušanas platformas pārvaldība) apvienošanu vienā pamatlīguma slēgšanas iepirkuma konkursa daļā, proti, ka rīkot atsevišķus konkursus par minētajiem pakalpojumiem būtu bijis nepraktiski un neefektīvi; norāda, ka pēc Iepirkumu un līgumu padomdevējas komitejas ieguldījuma saņemšanas Aģentūras līgumu ilgums attiecībā uz iepriekšminēto pamatlīgumu tika mainīts uz shēmu 4 + 1 + 1, kas nozīmē, ka vajadzības gadījumā līgumu pēc četriem gadiem var izbeigt; aicina Aģentūru pārbaudīt apvienotu pakalpojumu saderību, ikvienā iepirkuma procedūrā iekļaujot uz tirgus analīzi balstītu konkursa stratēģiju, un minēto stratēģiju ņemt vērā iepirkuma posmā, kā arī informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par situācijas attīstību šajā jomā;

27. attiecībā uz turpmākajiem pasākumiem saistībā ar pagājušā gada ziņojumā par budžeta izpildes apstiprināšanu iekļautajiem konstatējumiem norāda, ka Aģentūra 2019. gadā parakstīja pamatlīgumu ar trim uzņēmumiem par pagaidu darbinieku nodrošināšanu, nesniedzot aplēsto personāla bruto izmaksu sadalījumu attiecībā uz pagaidu darbiniekiem katrā no pieprasītajām personāla kategorijām; norāda, ka tā rezultātā Aģentūra nespēja izvērtēt, vai pakalpojumu sniedzēja uzcenojums vai bruto peļņa bija pieņemama salīdzinājumā ar līdzīgiem līgumiem; pieņem zināšanai, ka Aģentūra ir sazinājusies ar ES aģentūru tīklu un veikusi tirgus izpēti, lai izprastu vietējā tirgus apstākļus attiecībā uz līgumdarbiniekiem; aicina Aģentūru sazināties ar Revīzijas palātu, lai Aģentūra varētu noteikt, kāda rīcība būtu piemērota, lai ņemtu vērā minētos konstatējumus;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

28. uzsver – neraugoties uz to, ka lielākā daļa finansējuma tiek iegūta no privātiem avotiem, Aģentūra ir publiska iestāde; uzsver, ka priekšstats par Aģentūras neatkarību un integritāti ir ļoti svarīgs un tādēļ visās tās darbībās ir jānodrošina augsta līmeņa pārredzamība, lai novērstu regulatīvās kontroles pārņemšanu un arī turpmāk nodrošinātu iedzīvotāju uzticēšanos tirdzniecības atļauju sistēmai Savienībā;

29. atzinīgi vērtē pārskatīto politiku attiecībā uz valdes locekļu konkurējošo interešu pārvaldību, kas stājās spēkā 2020. gada 1. jūlijā, un to, ka tiek sistemātiski *ex ante* pārbaudītas visas valdes locekļu iesniegtās interešu deklarācijas un visiem minētajiem locekļiem ir jāpiedalās apmācībā, pirms viņi var iesniegt interešu deklarāciju;

30. ar gandarījumu ņem vērā ārkārtas pārredzamības pasākumus, ko Aģentūra īstenoja attiecībā uz Covid-19 zālēm, tostarp paātrinātus klīnisko datu publicēšanas termiņus un detalizētākas informācijas sniegšanu plašai sabiedrībai, piemēram, produktu informācijas publicēšanu, sīki izklāstot lietošanas nosacījumus, tiklīdz Cilvēkiem paredzēto zāļu komiteja ir sniegusi pozitīvu atzinumu par tirdzniecības atļaujas pieteikumu; pilnīga Eiropas publiskā novērtējuma ziņojuma publicēšanu trīs dienu laikā pēc tam, kad Komisija ir izsniegusi atļauju; tādu Aģentūrai iesniegto klīnisko datu publicēšanu pēc tirdzniecības atļaujas piešķiršanas un personu datu anonimizēšanas, kas pamato Covid-19 zāļu pieteikumus; un pilnīga riska pārvaldības plāna publicēšana attiecībā uz atļautajām Covid-19 zālēm; aicina Aģentūru piemērot vienādus pārredzamības pasākumus visiem Aģentūras reglamentētajiem produktiem;

31. pieņem zināšanai Aģentūras pašreizējos pasākumus un pastāvīgos centienus nodrošināt pārredzamību, interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību un trauksmes cēlēju aizsardzību; norāda, ka 2020. gadā netika ziņots par iekšējām trauksmes celšanas lietām, taču tika saņemti 25 ziņojumi par ārējām trauksmes celšanas lietām; atzīmē, ka 15 lietas tika slēgtas un 10 lietas joprojām tiek izskatītas; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par minēto lietu virzību;

32. atzinīgi vērtē Aģentūras centienus palielināt tās lēmumu pieņemšanas pārredzamību, par ko liecina, piemēram, Covid-19 zāļu tirdzniecības atļauju piešķiršanas procesā iesniegto klīnisko izmēģinājumu datu publicēšana vai saziņas ar plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrību uzlabošana; uzskata, ka pašreizējā situācijā šādai pārredzamai pieejai ir izšķiroša nozīme;

33. ar gandarījumu norāda, ka Aģentūra 2020. gadā netika ziņojusi par interešu konflikta gadījumiem un ka Aģentūra ir publicējusi savas valdes locekļu un augstākās vadības interešu konflikta deklarācijas; ar gandarījumu atzīmē, ka Aģentūra ir publicējusi savas valdes locekļu, augstākās vadības un ārējo un štata ekspertu *CV*;

34. atzinīgi vērtē turpmākos pasākumus, kas veikti, lai uzlabotu Aģentūras darbību pārredzamību, ziņojot par sanāksmēm, ko Aģentūras darbinieki rīko ar ārējām ieinteresētajām personām, un šīs informācijas pieejamību Aģentūras tīmekļvietnē; norāda uz būtiskajām un pastāvīgajām bažām par pārredzamības trūkumu attiecībā uz vakcīnu līgumiem ar farmācijas uzņēmumiem, taču uzsver, ka, lai gan Aģentūra apstiprina šīs vakcīnas, Komisija, nevis Aģentūra ir šo līgumu līgumslēdzēja puse;

Iekšējā kontrole

35. norāda, ka Aģentūras izveidotā iekšējās kontroles sistēma ir kopumā efektīva gan atsevišķu elementu, gan visas sistēmas ziņā, taču ir vajadzīgi daži uzlabojumi, lai vēl vairāk stiprinātu dažu konkrētu elementu efektivitāti; turklāt norāda, ka tiek uzskatīts – iekšējās kontroles procedūras nodrošina pietiekamu pārliecību, ka resursi, par kuriem atbild izpilddirektors, ir tikuši izmantoti paredzētajiem mērķiem un saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principiem;

36. pieņem zināšanai Revīzijas palātas konstatējumu saistībā ar cenu grozījumu ēdināšanas un restorānu pakalpojumu pamatlīgumā, kurā grozījumu drīkstēja izdarīt tikai 2021. gadā, un to, ka Revīzijas palāta 2020. gadā veikto cenu pārskatīšanu atzina par neatbilstīgu; turklāt norāda, ka attiecībā uz vienu revidētu maksājumu 125 954 EUR apmērā Aģentūra nevarēja sasaistīt pieprasītās izmaksas ar pamatlīguma noteikumiem un likmēm, tā pārkāpjot Finanšu regulu; norāda, ka abi konstatējumi liecina par iekšējās kontroles trūkumiem, kas būtu jāizskata iekšējās kontroles sistēmas gada novērtējumā; aicina Aģentūru tās gada novērtējumā iekļaut Revīzijas palātas konstatējumus un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par novērtējuma rezultātu;

Reaģēšana uz Covid-19 un darbības nepārtrauktība

37. norāda, ka pēc Covid-19 uzliesmojuma Aģentūra aktivēja savu darbības nepārtrauktības plānu un plānu attiecībā uz sabiedrības veselības apdraudējumu, lai aizsargātu darbinieku, delegātu un līgumslēdzēju veselību un drošību, vienlaikus turpinot pildīt savu uzdevumu; norāda, ka Aģentūra cieši uzraudzīja situācijas attīstību attiecībā uz dažādiem pandēmijas ietekmes aspektiem un ievēroja Komisijas, savas mītnes valsts Nīderlandes valdības, kā arī veselības aizsardzības organizāciju – piemēram, *ECDC* un Pasaules Veselības organizācijas – sniegtos norādījumus un pieņemtos lēmumus;

38. ņem vērā, ka Aģentūra, lai veicinātu Covid-19 vīrusa pētniecību, 2020. gadā atcēla maksas par zinātnisko ieteikumu sniegšanu farmācijas uzņēmumiem, kas izstrādā Covid-19 ārstēšanas līdzekļus un vakcīnas; tomēr atzīmē, ka tas neietekmēja Aģentūras aplēstos ieņēmumus, jo atceltās maksas neietilpa sākotnējā budžeta tāmē;

Citi komentāri

39. attiecībā uz pagājušā gada ticamības deklarācijas pēcpārbaudi un apstākļu akcentējuma punktu Revīzijas palātas 2020. gada ziņojumā norāda, ka Aģentūra pauž bažas par tās iepriekšējo telpu Londonā nomas un apakšnomas līgumu, kurš ir spēkā līdz 2039. gadam; atzinīgi vērtē to, ka Aģentūras valde ir lūgusi Komisijai strādāt pie šā jautājuma politiskā līmenī, jo sarunās par Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības tas netika atrisināts; ar bažām konstatē, ka ar nomas un apakšnomas līgumu saistītās darbības ir resursietilpīgas un neietilpst Aģentūras pienākumos sabiedrības veselības jomā; turklāt norāda, ka Apvienotās Karalistes un pasaules ekonomikas pašreizējā nestabilitāte, ko cita starpā izraisījusi Covid-19 pandēmija, liek jo steidzamāk ātri atrisināt šo jautājumu, lai Aģentūra varētu savus resursus pilnībā izmantot sabiedrības veselības krīzes pārvarēšanai un koncentrēties uz savu uzdevumu sabiedrības veselības jomā;

40. atzīst Aģentūras panākto progresu, izstrādājot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmas, kas ļauj efektīvi reģistrēt un uzraudzīt zāles, kā arī īstenot nesenos Savienības tiesību aktus, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 536/2014 ([4]) un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/6 ([5]);

41. ar nožēlu norāda, ka 2020. gada decembrī pret Aģentūru tika vērsts kiberuzbrukums; norāda, ka tiesībaizsardzības iestādes sāka pilnīgu izmeklēšanu sadarbībā ar *CERT-EU* un Eiropolu, kā arī ar ārēju trešo personu, kas ir pakalpojumu sniedzējs ar ekspertu zināšanām reaģēšanā uz IT drošības incidentiem; pieņem zināšanai to, ka Aģentūras kiberdrošības aizsardzības spējas kopš tā laika ir uzlabotas, veicot papildu ieguldījumus, lai aizsargātu Aģentūru pret turpmākiem uzbrukumiem; atzinīgi vērtē Aģentūras centienus un aicina Aģentūru ņemt vērā arī risku reputācijai un destabilizējošo ietekmi uz sabiedrības viedokli, ja šādā uzbrukumā iegūta informācija tiktu ļaunprātīgi izmantota; aicina Aģentūru vēl vairāk stiprināt tās kiberdrošības politiku un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par norisēm šajā jautājumā;

42. uzsver, ka ir svarīgi palielināt Aģentūras darba digitalizāciju ne tikai attiecībā uz iekšējo darbību un pārvaldību, kā arī to, cik nozīmīgi ir paātrināt procedūru digitalizāciju; uzsver, ka Aģentūrai šajā ziņā arī turpmāk jābūt proaktīvai, lai nekādā gadījumā nepieļautu digitālās plaisas veidošanos starp Savienības aģentūrām;

43. atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra pievienojās *EFSA* uzsāktajai iniciatīvai izpētīt mākslīgā intelekta (MI) potenciālu dažādās aģentūru darba jomās, piemēram, prognozēšanā, automatizētā ziņošanā, attēlu apstrādē, satura sanitizācijā un ekspertu identificēšanā; aicina Aģentūru turpmākajos gados turpināt centienus šīs iniciatīvas īstenošanā un aicina Aģentūru ziņot par pieredzi saistībā ar MI izmantošanu savā darbā;

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 536/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par cilvēkiem paredzētu zāļu klīniskajām pārbaudēm un ar ko atceļ Direktīvu 2001/20/EK (OV L 158, 27.5.2014., 1. lpp.).

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/6 (2018. gada 11. decembris) par veterinārajām zālēm un ar ko atceļ Direktīvu 2001/82/EK (OV L 4, 7.1.2019., 43. lpp.).

44. norāda, ka Aģentūra izstrādāja un īstenoja komunikācijas plānu 2020. gadam ar mērķi paplašināt savu komunikācijas darbību tvērumu, jo īpaši attiecībā uz darbībām, kuras saistītas ar Covid-19 pandēmijas izraisīto bezprecedenta situāciju;

45. atzinīgi vērtē Aģentūras centienus ieviest visaptverošu ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, cita starpā pasākumus ar mērķi samazināt CO_2 emisijas un enerģijas patēriņu un nodrošināt, ka Aģentūra ir izmaksu ziņā efektīva un videi draudzīga darbavieta; mudina Aģentūru vēl vairāk pastiprināt centienus ilgtspējas jomā; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par norisēm šajā jautājumā;

46. attiecībā uz pārējiem horizontāla rakstura konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu, atsaucas uz 2022. gada 4. maija rezolūciju par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli ([6]).

([6]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0196.